

MORGENDIENST

zondag 3 maart 2019, 8^e zondag na Epifanie (Quinquagesima)

Doopdienst

m.m.v. Cantorij

Grote Kerk, Wildervank

voorganger: ds. Marien Grashoff

Oefenen : *Lied 816*

Welkom

DIENST VAN VOORBEREIDING

Aanvangslied : *Psalm 92: 1, 2*

Moment van stilte

Groet

Gebed voor de wereld

Wij bidden tot God
voor mensen zoals ze zijn:
vol van hoop en wanhoop,
vrijgevig en graaiers,
rechtvaardigen en zondaars.
Voor die mensen bidden wij,
want wij zijn dat zelf,
soms zelfs alles tegelijk.
Daarom bidden wij allen tezamen:
HEER, ONTFERM U!

Wij bidden tot God
voor wie gewond zijn door het leven:
mensen die verlamd zijn door hun angst,
mensen die alleen geloven in strijd,
mensen die kinderen verloren.
Voor die mensen bidden wij,
want het gaat over onszelf.
Daarom bidden wij allen tezamen:
HEER, ONTFERM U!

Wij bidden tot God
voor mensen:
kinderen in verstand en boosheid,
kinderen van licht en duisternis,
kinderen met en zonder toekomst.
Wij bidden voor mensen,
want dat is wat wij zijn: mensen.
Daarom bidden wij allen tezamen:

HEER, ONTFERM U!

Zo bidden wij
door Christus, onze Heer.
Amen.

Woord van bemoediging¹

O God, die alle leven tot aanzijn roept,
DE AARDE, DE ZEE EN DE HEMEL ZIJN VAN U.

Uw aanwezigheid is overal rondom ons,
IEDER DEELTJE IS VOL VAN UW ENERGIE.

Uw Geest geeft leven aan wie wonen op de aarde,
MET HAAR ZIEN WIJ UIT NAAR GERECHTIGHEID,
naar verlossing voor de hele schepping,
NAAR VOEDSEL VOOR HONGERIGEN,
naar bevrijding voor gevangenen –
WIJ ZIEN UIT NAAR UW KONINKRIJK VAN VREDE.
AMEN.

Glorialied : *Lied 146c*: 1, 7

DIENST VAN HET WOORD

Gebed van de zondag²

Ruimte voor de kinderen

Lezing uit het Oude Testament : Jeremia 7,1-7³

Zingen : *Lied 816*

Lezing uit het Nieuwe Testament : Lukas 6,39-49⁴

Acclamatie

Voor uw Woord in de Schriften,
voor uw Woord in ons midden,
voor uw Woord in ons hart,
DANKEN WIJ U, O GOD.

Zingen : *Lied 313*: 1, 2

Preek

Doe ik het wel goed? Zie ik het wel goed? Er zijn van die momenten in je leven dat je jezelf serieus zulke vragen stelt. In een wereld die leeft van uiterlijke schijn, waar het soms lijkt of iedere boodschap geframed wordt en waar nieuws steeds vaker fakenieuws blijkt, kun je heel best gaan twijfelen aan je eigen oordeel. Sterker nog: allerlei organisaties of overheden doen zelfs bewust hun best om ons aan het twijfelen te krijgen. Wat is nog waar en wat niet?

De woorden van Jezus over de splinter in andermans oog en de balk in het eigen, zijn een deel

¹ Ontleend aan de 'Service of Prayer for Justice & Peace; *Iona Abbey Worship Book*, p73.

² *Dienstboek I*, p81.

³ [NBG-vertaling](#) (1951) – iets bewerkt.

⁴ [Naardense bijbel](#) (2014) – iets bewerkt.

geworden van de Nederlandse spreekwoorden. (Als die nog onderwezen worden, blijven ze ook in gebruik...) Het betekent ongeveer dat we snel klaar kunnen staan met een oordeel over anderen, maar bij lange na niet zo kritisch naar onszelf kijken. En dat is precies de kern van de zaak: hoe zien we onszelf en anderen? Hoe oordelen we?

-

Jeremia geeft daarvoor de gouden regel van alle profeten: als je wilt weten wat waar is en wat niet,⁵ moet je kijken hoe het gaat met *de vreemdeling, de wees en de weduwe*. Want mensen kunnen wel heel vroom praten, zo vroom dat ze het zelf nog geloven, maar als ze geen gerechtigheid doen, geen recht doen aan wie zichzelf niet kan verweren, dan is die vroomheid flauwekul.

Jeremia spreekt zijn strenge woorden voor het volk Israël dat de tempel in Jeruzalem binnengaat, maar ze gelden precies zo voor wie in een kerk zitten. Kerkmensen kunnen precies zo schijnheilig zijn, kunnen zich precies zo verschuilen achter schijnbaar vrome woorden.⁶

Na de oorlog werd zuster Bertha, diakones in Groningen, naar de Achterhoek gestuurd als wijkzuster. Ze was daar doodongelukkig. Na een jaar raapte ze haar moed bijeen, toog naar de Stad en deed haar beklag bij zuster Tavenier. Die sprak de vrome woorden: 'Meisje, je moet werken op de plak waar God je heenstuurt.' Dat werd zuster Bertha te veel. 'God heeft mij niet gestuurd,' riep ze uit, 'dat hebt u gedaan!' Tja, daar kon zuster Tavenier niet tegenop en zuster Bertha keerde terug naar de Praediniussingel.⁷

Natuurlijk kan het nog stukken erger dan dit tamelijk onschuldige voorbeeld. Ik hoef dat niet in te vullen want als kerkleden krijgen we ongevraagd met enige regelmaat wel voorbeelden van schijnvroomheid naar ons hoofd geslingerd. Vooral door mensen die een kerk nooit van binnen bekijken.

Maar pas op: al die overbekende verwijten zijn vaak wel gebaseerd op feiten. Jeremia maakte zich niet zomaar kwaad en ook wij moeten zijn woorden ter harte nemen.

-

Die splinter en die balk worden door Jezus gebruikt als precies zo'n waarschuwing: pas op voordat je oordeelt over een ander! Kijk eerst eerlijk en vooral kritisch naar jezelf. Maar waar vind je de goede maatstaf om dat te doen?

Die maatstaf vinden we bij onze leermeester. Dat is Jezus zelf. Hij leert ons goede vruchten voort te brengen, de *vruchten van de Geest*:⁸

...*liefde, vreugde, vrede, lankmoedigheid,
vriendelijkheid, goedheid, betrouwbaarheid,*

⁵ Bløf, '[Wat waar is en wat niet](#)' (op de CD *Helder*, 1997).

⁶ Boudewijn de Groot, '[Malle Babbe](#)' (live-versie uit de tour *Een hele tour*. 1996).

⁷ Het '[oude Diakonessenhuis](#)' dat van 1893-1965 aan de rand van de Groninger binnenstad was gevestigd. Het gebouw bestaat niet meer.

⁸ [Galaten 5,22v](#).

zachtmoedigheid, zelfbeheersing...

Zolang we die vruchten op het oog houden, kunnen we ook tegelijk kritisch èn met mildheid kijken naar wat wijzelf en anderen doen of laten. Dan kunnen we eerlijk oordelen.

Niet omdat we nu het goede antwoord hebben gevonden in het boekje, maar omdat we ons zo oefenen in het omkeren van onze kijkrichting. We zijn zozeer gewend om in een bepaalde richting te kijken, dat we andere mogelijkheden over het hoofd zien. En dan is het risico groot dat onze vrome woorden schijnheilig worden en onze oordelen onbarmhartig.

-

Deze week vloog er een gedichtje rond over internet. Het ging 'viraal' zoals dat heet (hoewel virussen over het algemeen niet zo goedaardig zijn...) Het was geschreven door een meisje van 10 jaar in Engeland. Als je het leest zoals we altijd doen, van boven naar beneden, dan leek het heel erg somber. De verzuchting van iemand die helemaal geen geloof in zichzelf meer heeft, omdat het etiket 'dyslexie' op haar was geplakt.

Maar onderaan schreef het meisje: 'En nu van beneden naar boven lezen!' Pas als de kijkrichting werd omgekeerd kwam de eigenlijke boodschap van het gedicht naar voren: precies het omgekeerde van wat het eerst leek. Ik lees dit gedicht als besluit van deze preek (met excuses dat in de vertaling wat nuances verdwijnen).⁹

Dyslexie

*Ik ben stom
Niemand zou ooit zeggen:
Ik heb aanleg voor taal*

*Ik ben bestemd voor iets groots
Dat klopt niet
Ik ben een mislukking*

⁹ Ik vond het bericht via de [PZC van zaterdag 02-03-2019](#). Het oorspronkelijke gedicht gaat zo:

DYSLEXIA

I am stupid
Nobody would ever say
I have a talent for words

I was meant to be great
That is wrong
I am a failure

Nobody could ever convince me to think that
I can make it in life

[Now Read Up ↑ ↑]

*Niemand maakt mij ooit wijs:
Ik maak wat van het leven*

[En nu van beneden naar boven lezen!!]

Amen.

Zingen : *Lied* 313: 3, 4

DIENST VAN DE DOOP

Collecte

Muziek : [‘Van top tot teen’](#)

Gebeden

Vandaag is het een feestelijke dienst. We dopen een prachtig jongetje met een prachtige naam. Feest dus en daar doen we niets van af.

Tegelijk roept een doop bij meerdere mensen in de kerk ook pijnlijke herinneringen op. Herinneringen aan een kindje dat levenloos geboren werd.

Kortgeleden is de Nederlandse wet veranderd en nu kunnen ook die kinderen een naam krijgen waarmee ze herinnerd worden. Liesbeth en Jan hebben dat gedaan en voor hen was dat een helende ervaring nadat ze decennia lang de pijnlijke herinneringen meedroegen. De naam van hun kindje mag nu klinken: Liejanne.

Voor alle kinderen die niet mochten leven, maar altijd met of zonder een naam herinnerd zullen worden, steken we een kaars aan.

Voorstellen van dopeling en doopouders

Muziek : [‘Meer dan een wonder’](#)

Doopgedachtenis : *Lied* 686

Doopgebed

Dooplied : *Lied* 354: 1, 3, 4

Doop

Aanvaarding

Zegenbede

¹⁰Een kleine druppel water
op jouw voorhoofd, klein kind,
betonend Vader, Zoon en Geest,

¹⁰ Esther de Waal (red.), *Het Keltische visioen* (Zoetermeer: Meinema, 2000) p128; iets bewerkt.

de Drie-ene van sterkte.

Een kleine druppel water
om dit kind te omgeven,
betonend Vader, Zoon en Geest,
de Drie-ene van sterkte.

Een kleine druppel water
om hem met elke genade te vullen,
betonend Vader, Zoon en Geest,
de Drie-ene van sterkte.

Onze Vader

Slotlied : *Lied 687*: 1, 3

Zegen

¹¹De Here zegent jou
en hij beschermt jou,
hij schijnt zijn licht over jouw leven.
hij zal genadig zijn
en heel dicht bij je zijn,
hij zal zijn vrede aan je geven.
(gezongen:) AMEN, AMEN, AMEN.

¹¹ Woorden van Marcel Zimmer (*Kopw 185*).